

Any II - Núm. 31
26 de juny 1924 .
Subscripció
Trimestre, 3'50

EL BORINOT

SETMANARI D'HUMOR

30 cms.

La corresp.^a a
l'Administració:
Angels, 22 i 24
BARCELONA



Q U I N E S P R E T E N S I O N S !

— I el cabell, com el farem?

— A la parisien... o a la romana!

MODA :: FANTASIA

Las Américas

Ultimes Novetats i Elegàncies

(CREUS, REIG I AMORÓS)

Llovera, 15 - REUS - Telèfon 442

Fàbrica de paper de tina : Uda. de Wenceslao Suarro

**Proveïdora de paper segellat de les Repúbliques de Eile,
Argentina, Perú i Uruguay. — Papers i
cartrolines de fil de totes menes.**

Magatzem i Despatx: Via Laietana, 7 # Barcelona



Proveu el cafè amb llet "El Pagès"

ESTEVE RIERA **Confiter i Pastisser**



Pa de luxe
RAMBLA DE CANALETES 9111.
TELÈFON A 2766.
CARRER DE MALLORCA 307 i 309:
TELÈFON. G. 2.

BARCELONA

**Per a fer bona revetlla,
i diada de Sant Pere,
ja saben el camí d'esma;
i és: passar per can Riera.**

BOMBES - TUBERIES - MOTORS

Tallers Raurich

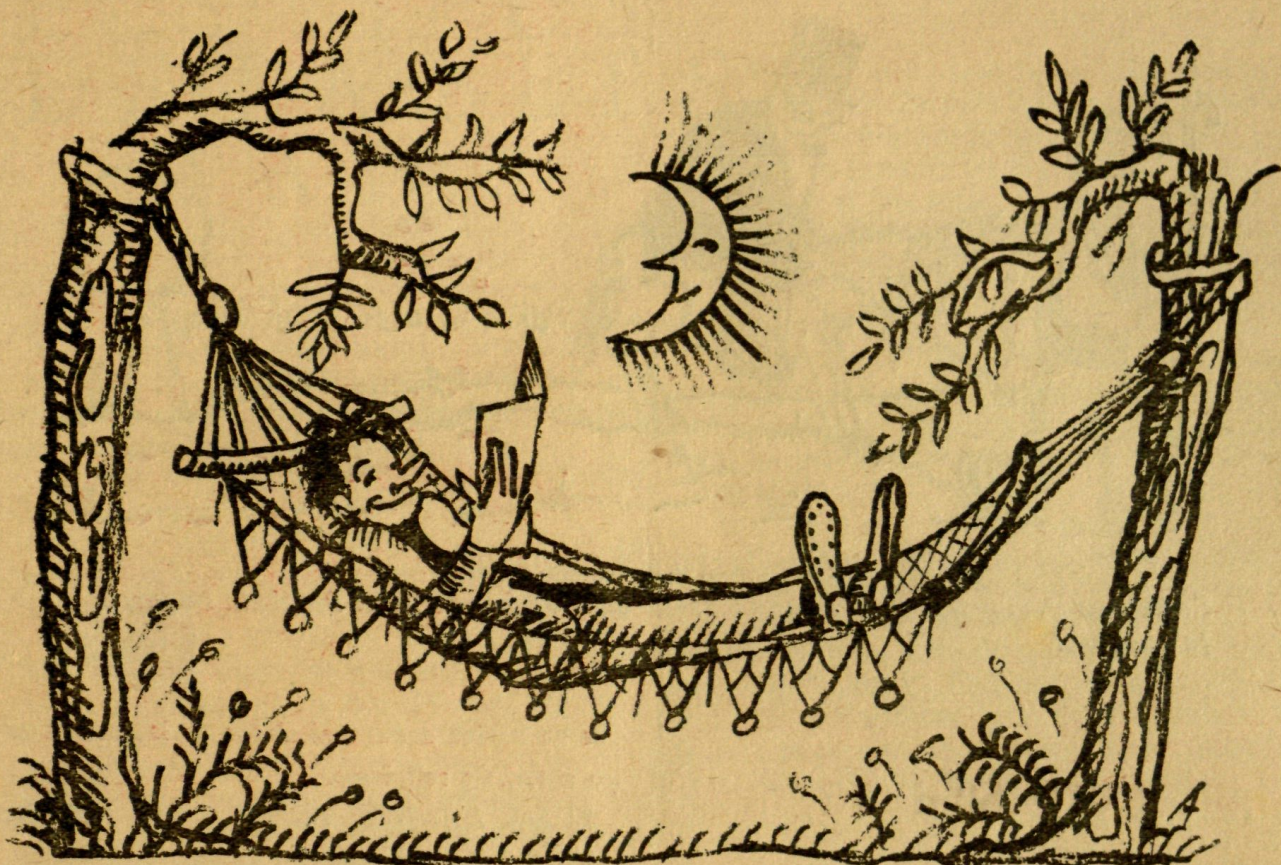
DE

J. ROIG CHOVAR

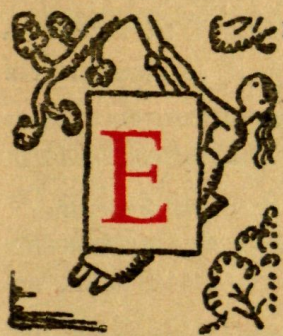
Muntaner, 53 :: Telèfon 2390-A

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

BARCELONA



A L'ISTIU TOTA CUCA VIU



ns adherim de bon cor a la dita popular; i, encara que nosaltres no ens considerem, precisament, una cuca, reconeixem que en aquest temps la nostra vida és més pròdiga que mai.

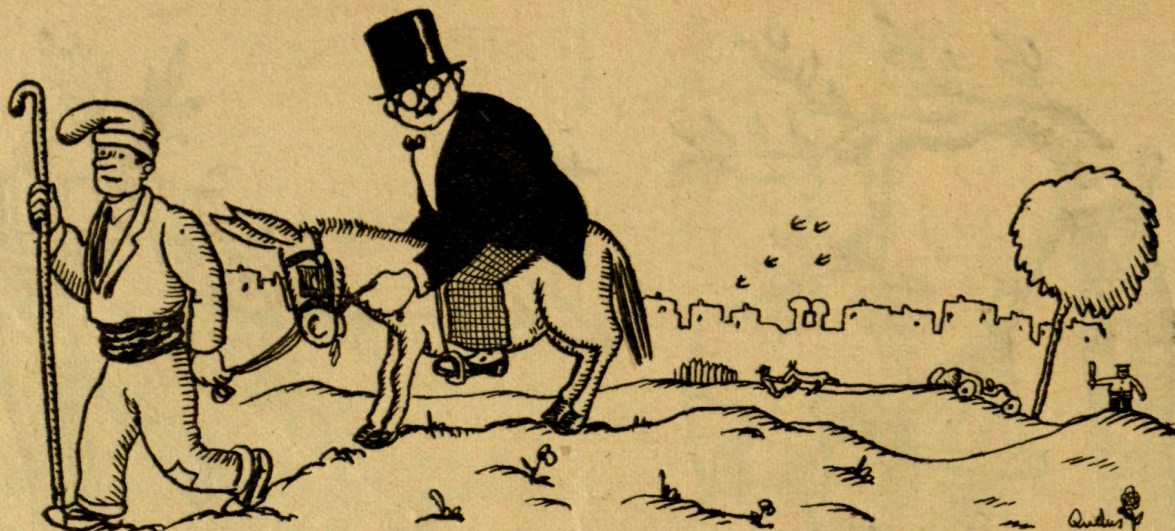
No ho cregueu, allò que diuen els periodistes, que a l'istiu la vida es més ensopida, que no hi ha esdeveniments de densa política nacional i internacional, que forneixin abundor de matèria per articles i comentaris. No ho cregueu: és mandra! I si no, considereu: som a l'istiu, i quines coses no passen a Itàlia amb l'afer Matteotti, som a l'istiu i quin aldarull a França amb el trabancament de la presidència de la República, som a l'istiu i als Estats Units, Japó, Mèxic, Anglaterra, Alemanya, Rússia, Txecoslovàquia, Rumania, fins Albània! quants esdeveniments sensacionals... I, encara, aquelles reunionetes de París, què me'n dieu?

Nosaltres ens proposem visitar fins la Vall d'Andorra, per donar de la vida de nostres terres amples ressenyaments als nostres llegidors. I és que no tenim mandra! Ja veureu quanta vida, quanta bellugadissa, quanta facècia. Per de prompte comencem avui amb Reus; i, junt amb Reus, ja ho aneu veient, ens acompanyen Sitges, Vilafranca, Igualada, Mataró; i aniran venint Calditas (Caldetes), l'Ametlla, la Garriga, Arbúcies, Sant Hilari i Camprodon; i molts altres. Volem fer el fatxenda, volem fer una mica el bergant, volem fer de comare xafardera, sí; volem xafarderia, bullit, gresca; volem fer de galan fadrí de festa major; volem balls de coques i de rams, envelats, cucanyes, cóssos, tronades, fins volem seguir Jocs Florals, i jocs populars, i, encara que sigui, jocs de bufetades.

Algú preferiria abandonar-se a la dolça mandroia, balancejar-se, bazim-bazam, en una *hamaca*, llegint qualche futesa, el mateix BORINOT, posem per cas, sota l'ombreta l'ombrí, sentint vagament l'harmònic zum-zum dels insectes lluent, i la remor de la mar, vora la platja (per exemple la platja de Salou, que és de les millors de les conegudes superior a Ostende i Deauville)...

Nosaltres, no; nosaltres no ens estarem quietes ni un sol moment: a l'istiu tota cuca viu.

FLUMELL



AIXÓ?... AIXÓ ÉS LA RAMBLA!

*Servei que s'inaugura, un d'aquests dies per anar de Canaletes al Pla de la Boqueria.
Ja era hora!*

Sant Pere se'n va demà

UN capellà de Reus—de Reus havia d'ésser! —es va merèixer una reprimenda de l'autoritat eclesiàstica. El capellà, fidel i submís, complí, resignat, la penitència que li fou donada. I així la seva consciència restà netíssima. Però el què és a Reus, no hi volgué tornar. Enlloc de tornar a Reus, decidí anar-se'n cap Amèrica; i, efectivament, cap aquelles terres marxà, junt amb la seva germana, que li feia de fidel i aciençada majordoma.

Un cop a Amèrica, comença pel capellà reusenc una nova vida exemplar; quasi podria dir-se que feia olor de santedat; i per tal de premiar-li els seus mèrits, fou nomenat rector de l'església d'un poblet que tenia per patró Sant Pere, patró, també, de Reus.

Plàsidament anaven corrent els dies pel bon rector, quan veu's aquí que fou nomenat un nou Arquebisbe per a regir la diòcesi a la qual pertanyia la rectoria del nostre capellà. El nou Arquebisbe, home jove i d'empenta, començà a desenterrar velles històries, gairebé oblidades, i avui un, i demà un altre, corregí tots els que calia corregir, tant els més senzills, com els canonges

que no havien sentit mai el pes de la justícia de les autoritats religioses.

El nou Arquebisbe anuncià la seva visita al poble del rector reusenc, i aquest, naturalment, començà a tremolar, com fulla a l'arbre, pensant que el senyor Arquebisbe descobriria la reprimenda que es meresqué a Reus; i, tal vegada, el faria objecte d'un nou càstig. I en essent el dia abans de l'arribada de l'Arquebisbe, els feligresos del bon rector foren meravellats, restaren boca-badant en contemplar la imatge de Sant Pere, que hi havia a l'altar major de l'església, abillada amb una capa i amb una maleta petita, petita, al costat. Ningú sabia explicar-se el per què d'aquell fet extraordinari, però el dia mateix de l'arribada del senyor Arquebisbe, el rector tragué de dubtes als seus estimats feligresos, penjant sota la imatge de Sant Pere un cartronet amb aquests versos:

*San Pedro se va mañana
huyendo del Arzobispo;
no le vaya a castigar
por haber negado a Cristo.*

I diuen que els versos feren molta gràcia al senyor Arquebisbe, que de bon grat manà cercar el rector, dient-li que amb el temps podria ésser un segon Rector de Vallfogona.

O. R.

ELS TIPUS DE LA SET MANA

EL COET

COET volador, coet "estrellat", coet-palmera, coet-desmai, coet-fantasia... si n'hi ha, de menes de coets! fins hi ha el coet "borratxo", que és molt popular. Ara és el temps dels coets, ara és el temps de la llur senyoria.

El coet és l'ésser preferit,—una mena de símbol,—per certa gent idealista; diuen que el coet fa girar la vista en dalt, traient la mirada de les misèries de la terra. Tenen raó, que això és una gran cosa, i que convé; o i tal!

En canvi n'hi ha d'altres, no pas menys idealistes, que senten un odi invencible als coets, per la badoqueria que exploten, perquè representen una mena de símbol, també: el símbol de la buidor llampant, que fa molt de soroll, molt d'espetec, i total no res.

En fi, cadascú hi diu la seva; és qüestió de temperaments. Jo, tantseval, jo per mi us puc dir que els coets em plauen força. I, quan miro el coet enlairar-se, se m'acut aquesta consideració:—A veure: quan durarà?

No hi ha joc de coets que no em doni un motiu de riure, us diré quin és: de la multitud que fa aaaaah!!!! sempre hi ha algú que vol fer més el graciós. M'hi fixo: generalment aquest individu se la carrega; no s'acaben els focs que no li caigui al cap la canya d'un coet, fent-li un xiribec considerable. Ja podeu assegurar que mai més, aquest individu, no farà el graciós (Quina sort!).—Ara, un servidor, pel que pugui ésser, quan em dono a contemplar, a veure què passa, en un joc de coets, prèviament em poso una gorra de cop.

TANTSEVAL



TIPUS VELS DE REUS
Lo Sastre Renec

ELS GEGANTS DE REUS

SON sis, i la *mulassa*. Surten dues vegades a l'any; per Corpus i per Sant Pere. Després ja no surten sinó per festes extraordinàries, per exemple: les passades *ferias* i *fiestas* d'octubre.

Por Corpus fan seguir al seu darrera tota la quitxalla—a Reus en diuen xiquets i xiquetes—del poble, menjant coques amb cireres. Per Sant Pere fan badar als forasters i van davant de la processó, com és natural..

Ara que, durant l'any, se'n veuen molts d'altres, de gegants, a Reus. Per exemple: l'Oliu amb els seus *recibets*; el noi *Vermell*, que fa l'indiu darrera les ganxetes; el... en fi, vosaltres mateixos aneu afegint.

I per veure més gegants de Reus, aneu a la festa major d'un poblet qualsevol del voltant de Reus, i en veureu a mils, que fan els gegants, amb les noies forasteres.

A Reus, poble de sabis, fins hi ha qui fa de "*mulassa*". Però això—i no és que vulguem escatimar la glòria a la Ciutat del Camp—això no és sols a Reus: també en altres llocs hi ha cada *mulassa*!...

PLINI.

SITGES-SUR-MER

Tipus i costums

LORD MITJONS

S'HA escrit tant sobre lord Mitjons, que se'n podria ben bé editar un volum de prosa, no precisament galant ni romàntica. És més incommensurable que la bota de les Danaïdes i més savi que Leonardo. Abans tenia per "quefe" polític En Pau Iglesias, després el Marquès d'Alhucemas; però ara... ara no es recorda ni de l'un ni de l'altre, atrafegat com està a fer llum a un... més val que ho deixem córrer!

Conceixedors que ha passat el dia del seu sant patró (Sant Joan) amb bona taula i pocs mals-de-cap, li desitgem llargs anys de vegetació, sense ulteriors conseqüències.

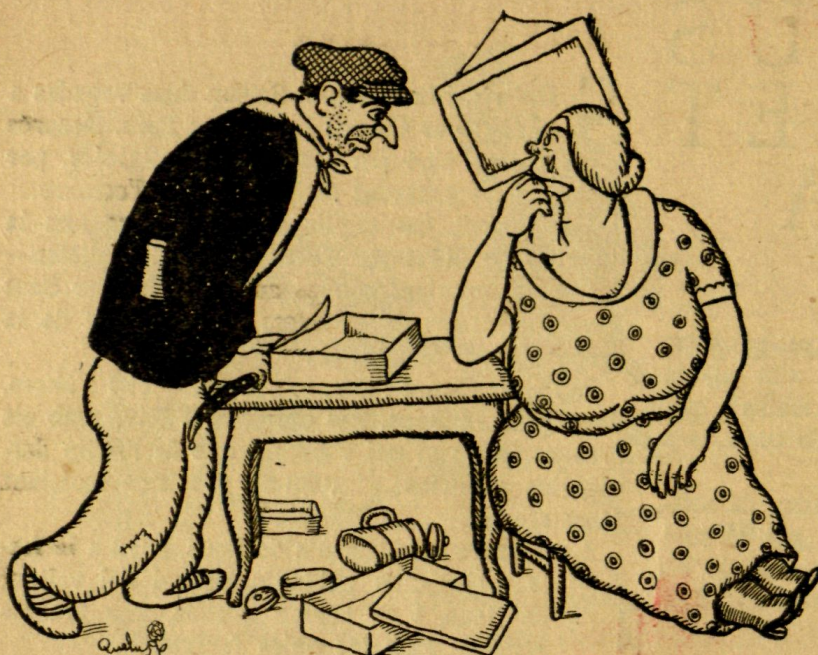
PETROPOULOS.



Això no pot durar i com això tantes coses.



TIPUS VELS DE REUS
Lo Lleó



COSES DEL TEMPS

Notícies locals: Anit ha estat comès un important robatori a casa la senyora X... Afortunadament no s'ha adonat, el criminal, d'una capseta amb un brillant valuósíssim, etc.

— Senyora: Vinga aquella capseta que em vaig descuidar!

L L E G I N T

Havem llegit que el senyor Torras, de Granollers, i el senyor Santacana, de... de... (d'a on?), dimiteixen, o que han dimitit.

Un "gasto" més: haurem d'anar a teatre, o al cine!

* * *

Llegim en un diari: "El senyor Enric Corbella, regidor de Tarragona, ha dimitit"; en un altre diari: "El senyor Enric Cortilla, regidor de Tarragona, ha dimitit"; en un altre diari: "El senyor Enric Costilla, r. de T., ha dimitit"; i en un altre diari: "El senyor Enric Cotilla, r. de T., ha dimitit". Corbella, Cortilla, Costilla, Cotilla... en què quedem?

En Cotilla?... No ens acaba d'agradar!

A V I S

Com que en alguns poblets a on molts dels nostres amics aniran a estiuejar no és fàcil que hi hagi lloc de venda de diaris, els fem present que, si volen estar ben servits, es subscriuguin al BORINOT. Aleshores és segur que no els mancarà, EL BORINOT, el qual, en temps de mosquits, és absolutament indispensable.

Per homes cèlebres...

PER homes cèlebres, Reus; no va de broma. Mireu, en el moment d'escriure aquestes ratlles, els noms que se'ns acuden, a raig de ploma, els uns encara vius, els altres ja morts...

Comencem? Comencem! Per on? no cal dir-ho: pel general Prim!

Jan Prim Prats, home de pit, home brau, home d'empenta, conqueridor, revolucionari, idol del poble. Allò era un home, vaja!

L'arquitecte Gaudí, el somniador, el visionari, el poeta de la pedra, l'enginyer de la Sagrada Família... Quin dubte hi ha que el Campanar de Reus és l'engendrador dels cent campanars de la Sagrada Família?

Jaume Peyrí, el doctor eminent de la ciència de la pell: una bona pell! Ganxet de Reus, la seva fama és una autoritat mundial.

El pintor Fortuny, que, encara, és l'home del dia, el de la pinzellada mestra, el de les colors fermes, com són les colors del Camp.

Joaquim M.^a Bartrina, El poeta fi, fi, fi, càustic, punyent... ah! punyent com un bon ganxet.

Domènech i Montaner, l'altre arquitecte que, no fa pas molt temps, acaba d'emmudir; qui no el coneix, l'arquitecte de l'Orfeó Català?

Eduard Toda i Güell, que, prenent l'aire dels Metges, podríem anomenar El Magnífic, amo i senyor d'un dels llocs més vistosos de la nostra terra: Escornalbou.

Font de Rubinat, que vol dir cultura, estudi, erudició, príncep de l'esperit; un ganxet d'or, del qual pengen rastelleres de diamants...

Josep Martí Folguera, el poeta del Camp, del seu camp, de les postes d'or, del vent endiablut, que va de Tarragona; a Tarragona manxen... i a Reus enganxen.

Evarist Fàbregas, l'esperit selecte de la democràcia el Mecenàs reusenc:—oh, que Reus és... bona, si la bossa sona!

Què més? Quants de noms il·lustres ens deixem al tinter?... Si anem bé de memòria, va ésser un reusenc qui primer va donar, a peu, la volta al món.

Com a establiments de categoria l'Institut Mata, institut frenopàtic de primera; el Centre de Lectura, que en fa, de denteta!; el matelx teatre Fortuny; els hotels d'Europa, París, Londres, casals superbs, de confort refinat; i el Círcol senyorial, allò que es diu, verament senyorial (les seves parets, que ens en podríem contar, de coses!)

I el Santuari de la Mare de Déu de la Misericòrdia, que és un segon Montserrat.

En fi; que no acabariem mai: fem punt. Visca Reus!

UN MOMENT.

Els llocs d'estiueig

En el número vinent començarem a publicar les biografies dels principals llocs d'estiueig de Catalunya. Obrirem, doncs, la revista el primer dijous de juliol, i la clourem el primer dijous d'octubre. Amb l'ordre següent:

- I. Sitges, la blanca Subur.
- II. Caldetes, o Calditas sur mer.
- III. La Costa (Badalona, Mataró, Sant Pol).
- IV. Costa brava. — L'Empordà.

- V. Camprodón.
- VI. El Recó de Salou.
- VII. Montserrat.
- VIII. La Garriga.
- IX. Andorra. — Vall d'Aran.
- X. El bosc de Valls.
- XI. L'Atmetlla. — Sant Feliu.
- XII. La Puda de Montserrat.
- XIII. La Muçara. — Arbeca. — Papiol.
- XIV. El Passeig de Gràcia.

LA DIRECCIÓ

NOTA.—Es molt possible que hi hagi números fora de programa.



ELS DOS GEGANTS PRINCIPALS DE REUS
(Els altres quatre, ni molts altres, aquí no es veuen).

El nostre Pere (Sitges)

El famós "Tu es Petrus" empallideix enfront del "Tu ets el nostre Pere".

—"Tu ets el nostre Pere, i sobre aquesta pedra edificaràs la nostra manufactura" — contem que fou la frase lapidària, esdevinguda popular.

Val a dir que els millors auguris han tingut acompanyament, i avui (o ahir) tot són (o foren) ermilles de fantasia i barrets "Douglas Fairbanks". Afegirem també que s'ha captat les més refinades simpaties parlant una llengua, que... vaja, Déu n'hi doret, de l'espinguet!

Entre les seves amistats excel·leixen un representant d'articles de llautó i corredor de quincalla que han ferit més cors femenins que no pas grans de sorra hi ha en la nostra platja incomparable.

Així com la majoria de sitgetans—amb nosaltres perdonam—preferim la butifarra de Vich o la d'aquí, "El nostre Pere" es decanta cap als embutits d'altres contrades; està bé; ho trobem bé. Que consti!

La festa major de Reus

(Fantasia a tres dies vista)

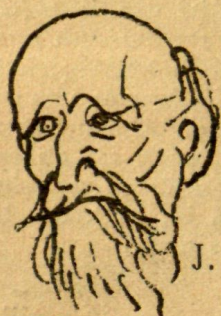
I

JA ha arribat la festa major de Reus! Sant Pere, des de dalt del campanar ens ho ha fet a saber amb un repic general de campanes i amb la tradicional *tronada* del migdia que fa badar a tots els pagesos del Morell i de la Selva que vénen a comprar tortells i coques amb cireres per celebrar la diada del nostre excels patró, encara que algun d'ells se'n hagi d'entornar cap al poble amb un ull embenat; no és res d'estrany,—i sempre reben els de fora!—que la canya d'un coet s'enamori de la vista d'un d'aquests forasters que baden tres pams la boca amb tanta bona fe.

De la mateixa manera que hom diu: "per Nadal cada ovella al seu corral, a Reus—la gent de Reus, s'entén—diu: Per Sant Pere, cap a casa falta gent. I ja em teniu a tots aquells que tot l'any viuen *fora* que vénen a estrenar el barret de palla per Sant Pere.

Tot fent el borinot—a Reus n'hi ha molts—ens toquem amb qualsevol estudiant que si no ha complert els seus trenta anys, poc se'n falta, i encara fa el segon curs d'advocat o de metge a Barcelona on fa, *per anar fent*, de passant de procurador o de dependent de farmàcia i li preguntem com li han anat els exàmens i ens contesta que enguany ha tingut un *aprobado*, després de deu anys d'estudiar. I el deixem pensant nosaltres que aquesta mena de xicots són els que fan carrera, un dia o altre.

A la tarda repiquen altre cop les campanes i surten els gegants. Es aleshores que els forasters ja marxen cap al seu poble, satisfets i carregats de paquets fins al coll. Això fa que gairebé només es vegin gent de Reus. A les set altra cop *tronada* i hom espera aquell moment clàssic i tradicional de veure sortir el senyor Batlle al balcó de cà la vila



FIGURES
REUSENQUES

J. MARTÍ FOLGUERA



—Que és del Clu
—Per què ho di
—Home, com q

el qual dóna la senyal amb el mocador per engegar la *tronada* i els coets, ço que fa que hom queda satisfet i tranquil esperant l'essent demà, el fort de la festa major.

II

Matí de Sant Pere: ens han tret del llit el soroll de les campanes i la música dels gegants que han ballat davant de casa, on viu el senyor Còlera.

Sortim de casa, donem mig tomb de revolts i ens trobem de cara al campanar; i de Sant Pere veiem com surten les noies i "senyors" de missa de dotze. I no cal dir-ho, carrer major amunt i altre cop a la plaça del Mercadal i altra cop *tronada* i coets —l'Enriqueta Espinós es treurà un *dot* que farà enveja—però aquí teniu com amb aquests coets ens ragen caramels i tot, i hom es situa en un bon lloc per veure si en pot arreplegar algun.



Regates, vostè?

Regateja tant....

Migdia—Vermout a la plaça d'En Prim. Un hom no sap a on anar, per haver-hi masses "Bars" i tavernes. A la "Cazadora" no hi anem, perquè no som, encara, aficionats a la "caza"; si ens convé, el dia que calgui, ja ens en farem. Al Deportiú fa massa sol; al Cafè de París, no ens en podem escapar d'anar-hi: l'amo, que ens ha vist, ens fa entrar, i ens diu que fan "concert", i que és molt amic d'EL BORINOT. Bé, molt bé!... Però hem hagut de pagar el "gasto".

TARDA.—Processó, gegants, flors, tronada i un altre cop coets.

Comencem per veure la processó, i ens posem en un bon lloc; a l'orxateria valenciana "La Gloria", de la Plaça. El senyor Planelles ens crida amb aquell valencià que sap aixafar tan bé.

—Vinguen, vinguen, senyors d'EL BORINOT, que aquí ho veuran millor, i els ensenyaré l'aparell nou que tinc per fer orxates gelaes. Certament, les fa allò que es diu del bo i millor (propaganda gratis).

Ja estem cansats d'esperar i de veure les "xiquetes" de Reus, que passen amunt i avall, quan veiem un altre cop els gegants i tota la cort al darrera (això vol dir la processó i l'acompanyament: el Còlera), En Cases, l'Oliva i el Pinyol. Quan arriba Sant Pere davant de Cà la Vila, torna a sortir el senyor Oliva, alcalde, a fer la senyal... Feta la senyal, comença l'espetec de la tronada, un altre cop... Tanmateix, la festa major de Reus resulta molt... tronada (ei! entenguem-nos: no val a pendre's-ho malament!). Però ara vé el moment deliciós: les noies de Reus, que llueixen els seus vestits clars al passeig de Mata; allí, el bo i millor; les ganchetes van a grups, davant de les "mamàs"; i allí van els ganxets, que fan el borinot, ara més que mai, fins que es fa fosc!

A la nit hi torna a haver... trons i coets, a la Plaça d'En Prim; s'omplen els cafès de gom a gom. Els qui han sopat una miqueta tard no troben seients, i han de veure els focs a peu dret (aquell magnífic castell de focs artificials, pagat per subscripció entre el Cafè de París i el "Centro de aficionados a la pesca", on el Bòfia i el Vidalet fan les delícies del respectable.

Sant Pere ha tocat a la seva fi. A primeres hores de la matinada, quan encara no ha sortit el sol, és fàcil que trobem o almenys sentim les veus del "Melio" i del "Muchacho", i les d'aquells estudiants que vénen de fer "juerga" i que no saben si ha de sortir el sol o la lluna!...

MORET

FIGURES REUSENQUES

J. M. BARTRINA



BIBLIOTECA PARTICULAR
ESTANISLAU ROIG GINER
— BARCELONA —



COSES DEL TEMPS

- Ja li donaré, la bossa: respecti'm la vida.
- Què bossa, ni vida!... Una criatura!

Per què Sant Pere és patró de Reus

ELS primitius reusencs van tenir la pensada de nomenar Patrona de la Vila la Mare de Déu dels Set Goigs, creient sens dubte que la "Dolça Madona" tindria prou influència per aconseguir per als "ganxets" totes les gràcies i privilegis, i els reservés, a l'hora de la mort, hostatge franc i confortable en un bon indret de les màximes altures.

Mentre no es van presentar casos difícils, mentre els reusencs compareixien al Refugi celestial més nets de culpa que un albat, tot va anar com una seda; però, com que en el món dels vius no hi ha res etern, i tot es transforma i degenera, va venir un dia que un pagès va portar a Reus els fruits de la seva terra, per veure si trobava qui els hi comprés o els hi canviés... i el mal ja va estar fet. Darrera d'aquell pagès en van venir d'altres; el primer comprador en féu nàixer cent, i Reus deixà d'ésser un poble d'ègloga, per convertir-se en un centre de mercaders, on bullien totes les ambicions, i on aparegueren totes les calamitats de l'època, conegudes amb el nom de negociants, usurers, jurats, consellers, notaris, escrivans, veguers i altra gent afanyosa d'embutxacar morabatins.

Amb aquest canvi de costums, Reus anava engrandint-se ràpidament, i, a mesura que creixia la seva població, creixia també la corrent emigratòria devès el cobejat Paradís. Però, com que els reusencs ja no eren els cànids angelets d'altres temps, en arribar a la frontera, i ésser-los visu-

rada la documentació, els negaven l'entrada a les regions celestials.

Això, naturalment, va produir gran aldarull. Els reusencs es van donar compte, de seguida, que calia fer un pensament. Així el veguer, un dels dies de l'any 1310, va convocar el poble, i, un cop el tingué reunit a la Plaça del Mercadal, va parlar d'aquesta manera:

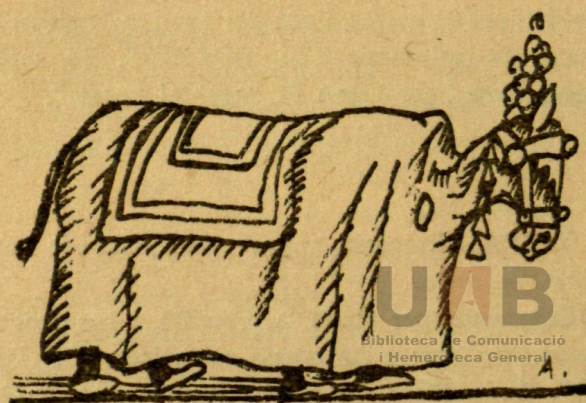
—Germans: tots sabeu que per la majoria de nosaltres les portes del cel estan tancades amb pany i forrellat. Hi ha qui diu que això s'esdevé perquè els pagesos barregen pedres a les seves mercaderies, amb el sant propòsit que abultin més; perquè els negociants mesuren amb cossis, i compren a u per vendre a quatre; perquè els encarregats d'administrar justícia la venen a qui millor la paga... Però jo us dic, estimats germans, que, malgrat tot, si tinguéssim prou influència, si sabéssim seduir qui pot servir-nor, seguiríem disfrutant de les delícies del Cel. Cal estar bé amb els qui manen; cal fer el sacrifici dels propis sentiments en profit de la vila, puix que únicament així aconseguirem veure-la gran, i rica, i pròspera. I com que, ara per ara, el qui té les claus del Cel és Sant Pere, jo us proposo que aquell simpatiquíssim Apòstol de barbes blanques sigui, d'aquí en davant, el Patró de Reus. L'home, joïós i agraït a la nostra deferència, farà els ulls grossos, i ens obrirà de bat a bat les daurades portes que tots volem passar.

Un crit unànime d'aprovació va coronar les paraules del veguer, i d'aquell dia ençà Sant Pere és Patró de Reus, i el Cel una perllongació de la Plaça d'En Prim.

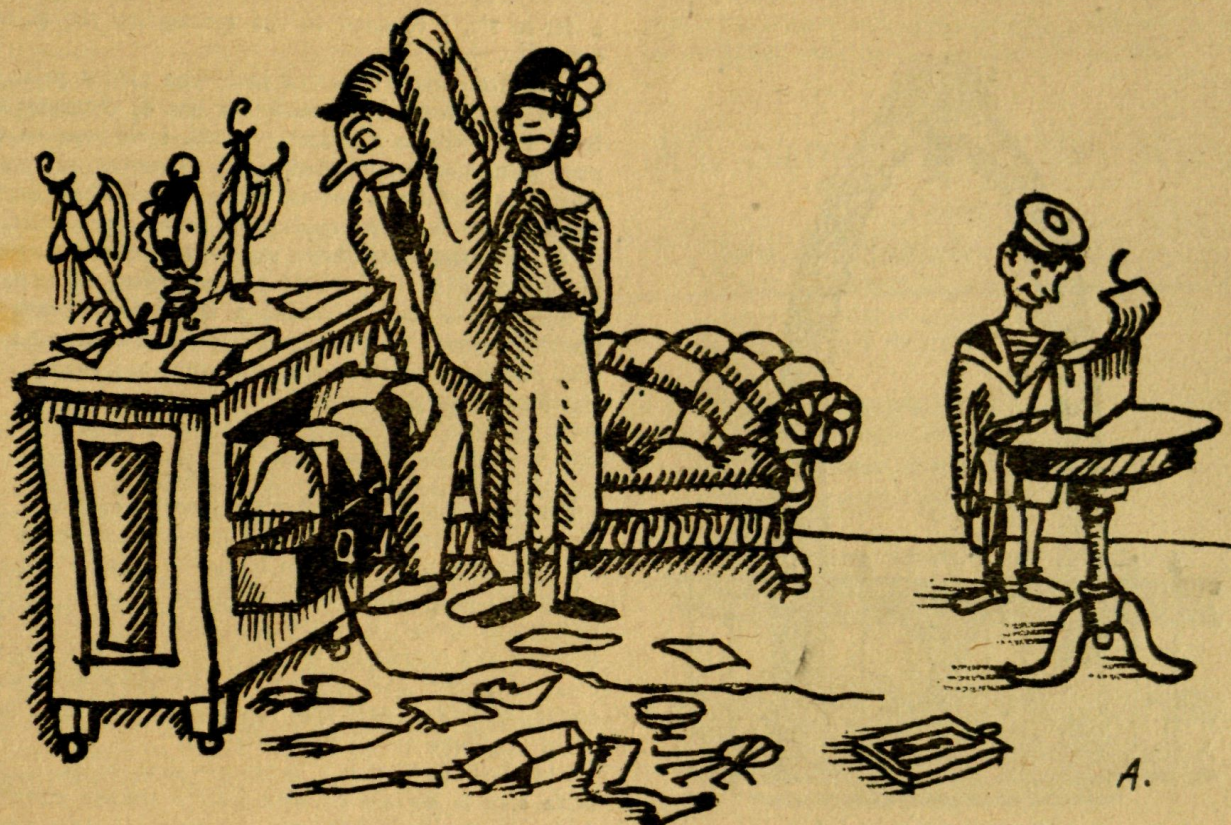
Sembla, però, que actualment han sorgit de nou dificultats. Sant Pere, vell com és, està tan amoïnats amb el Decret regulador del servei de porteries, i tan esporuguit per la restallera de responsabilitats amb què l'amenacen, que no vol tenir consideracions ni pels reusencs, ni per ningú.

Seria una veritable llàstima que, després de tants anys, haguéssim de tornar a canviar de Patró.

REDDIS



LA MULASSA DE REUS



COSES I COSES DEL TEMPS

—Almenys els lladres se'n haguessin endut els llibres;

QUE ÉS VERITAT QUE...

UN d'aquests xicotets que vénen de la Secuita, o de la Muçara, a fer de salta-taulers a les botigues de Reus, el fan anar a portar un encàrrec a casa d'un senyor Pere, pel seu sant.

El xicot arriba tímidament, a la casa. El fan entrar al menjador, i el senyor obsequiat, volent-se distingir, li oferí pastes, dolços i licors.

—No, senyor, gràcies; no vull res,—anava dient vergonyós, el xicot.

—Vaja, ja sé el què vols—digué el senyor.—Vina, seu, que faràs el "vermout".

—Ai, no, senyor; i ara! si encara he de dinar—s'apressà a respondre el nostre xicot.

Entre nous rics. Al "Centro de aficionados a la pesca", de la Plaça d'En Prim, una conversa:

—Mira, xico, el meu fill me està fent la santíssima. Por más que cierre todas las cosas de casa se me lo lleva igual.

—Que no tienes tu les claus?

—Sí, però no sé cómo ho fa que todo me lo abre.

—Hombre, fes com fai jo. Si les claus i panyes són grandes ho haces canviar i pones en toda la

casa claves i panyos menores.—I treient-se un "llavero" contenint una infinitat de claus petites, les mostra al seu interlocutor (històric).

En l'enterrament d'un amic ens trobem amb En Plàcid Vidal. Li presentem un amic nostre, donem els noms; i, al cap d'una estona, el nostre poeta, tímid, i no sabent què dir a l'amic presentat de nou, li fa:

—Doncs... què?... també escriu, vostè?

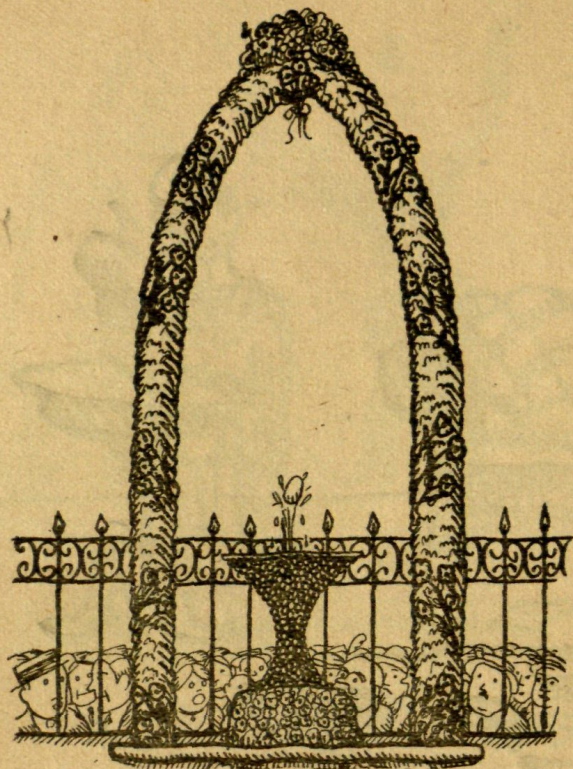
El nostre amic contesta, distretament:

—Sí, senyor. A ratos...; faig comissions. (Autèntic).

EN GANXAT.

El número que ve, inaugurarem la pel·lícula en catorze episodis, titulada BIOGRAFIA DELS LLOCS D'ESTIUIG DE CATALUNYA. Començarà per l'episodi primer, que es dirà SITGES, LA BLANCA SUBIR.

(Entrada lliure)



L'OU COM BALLA

Encara s'aguanta (perquè és buit de dins).

A l'ombra del Campanar

Està ben demostrat que com el campanar de Reus no n'hi ha d'altre, i que la seva ombra és prou per abrigar tot el poble, i encara arriba més enllà dels límits de la ciutat. Per això sota l'ombra d'aquest campanar s'han fet sempre les grans coses.

De la influència de la seva ombra tothom en toca... conseqüències. Quan us trobeu amb un de Reus us parlarà de seguida del seu campanar, i, algunes vegades — per fugir del tema — us parlarà de la Plaça d'En Prim. I és que a Reus tot s'enclou en la Plaça i el campanar; per això deia molt bé aquell poeta, en parlar de l'home reusenc:

"que si té el cor als porxos de la plaça,
té l'esperit a dalt del campanar".

I això és una de les coses més encertades que es pugui dir; perquè l'home reusenc, que té el caràcter més comercial del món, viu entre les dues coses més característiques: la plaça i el campanar.

La Plaça és el seu punt d'esbarjo i de treball. Allí comença a veure els forasters i la gent del Camp; comença en petites comissions de garrofes o d'olives, se'n va d'un cap a l'altre, darrera de l'un i de l'altre, i fa diners, i al cap d'uns anys és ric, i obre el seu comerç en gran. Aleshores ja veu la plaça de diferent manera. Ja s'ha casat, i té fills, i és tot un senyor respectable: només va a la plaça a fumar-se el seu *habano* i dóna consells als nous comissionistes que comencen la carrera. Aquest senyor, que ja *s'ha obert pas*, com acostuma a dir-se, llavors s'adona que tot ho deu al campanar, que ha estat el seu guia, el seu guaita, el qui l'ha ajudat

a fer-se ric, i és quan té una recompensa per al seu campanar.

Si aquest senyor, quan era jove — un ganxet pelat, — feia alguns versets, ara en dedica uns al campanar de Reus, i els publica en paper pergami, i els posa en un marc al menjador i un al despatx. Altrament, si aquest senyor no ha fet mai versos, ni res en què s'hagi pogut distingir, fa un invent qualsevol dels seus productes, o es fa una marca de fàbrica registrada, i per agraïment hi posa un dibuix representant el campanar, i l'ensenya a tots els viatjants. Per això a Reus estimen tant el nostre campanar, que, si sabem viure tranquil·lament a la seva ombra, sense dir-ne mal, ens empara, i ens hi fem rics i tot.

Per demostrar la importància del nostre campanar, no hi ha com descriure una visita que acabem de fer-hi, ara que ve Sant Pere, i que hi deixen pujar a tothom, mitjançant la quantitat de cinc cèntims per cada pis que hom vulgui visitar. Nosaltres, a fi que els lectors de *EL BORINOT* se'n puguin fer càrrec, hem visitat tots tres pisos, i hem parlat amb el campanar: tot plegat ens hauria costat 15 cèntims; però hem volgut ésser esplèndids, hem donat (modèstia apart) dues pessetes!

Fou el dia de Corpus a la tarda — si fa no fa, és una tarda com la del dia de Sant Pere, — passem entremig de la gent endiumenjada, ens enfilem per aquella escala de caragol, que ens fa perdre l'esma, i arribem al primer pis. Allí ens trobem amb cinc homes en mànigues de camisa, disposats a replicar les campanes per la sortida dels gegants. Ens atensem a un d'ells, que és el campaner, i li diem, en nom d'*EL BORINOT*, que ens expliqui alguna cosa del campanar, i de les campanes.

L'home, molt atent, ens mostra les quatre campanes que hi ha al primer pis, i ens diu per ordre i categoria:

— Mirin — assenyalant-nos la més grossa — aquesta és la de Sant Pere, que és tan grossa com la Petra-Clàudia del segon, que toca les hores. Ara està trencada i li toca reposar. Aquella d'allí és la de Jesús, coneguda per la *francesa*, la més vella de totes.

— I aquestes dues quin nom tenen, i què fan? — li preguntem.

— La una és la de Sant Jaume i l'altra la de Sant Pau; serveixen per repicar, i per tocar el *pa-i-nous* dels enteraments. La de Sant Jaume es menja el *pa* i la de Sant Pau trenca les *nous* — afegeix, rient, el campaner.

Ens enfilem de nou per l'escala de caragol, fins que ens trobem al segon pis, on hi ha la Petra-Clàudia i la de Sant Bernat. Guaitem un instant per la galeria i se'n apareix tot Reus a la vista, fins al punt d'exclamar: — Que és gran, Barcelona — (volíem dir Reus)!, i entrem a dins, a veure les dues campanes: la una, com hem dit, és la de Sant Bernat, que toca els quarts, l'altra, la Petra-Clàudia, la més grossa de totes, que toca les hores, i es necessiten, per voltar-la, quatre homes. La de Sant Bernat està esquerdada, mancant-li un bon tros de brocal, efecte del bombeig de Reus, l'any 1843.

Mentre ens explica tot això, el campaner, sentim quatre cops a la de Sant Bernat, i, tot seguit, sis batallades de la Petra-Clàudia que ens eixorda, i hem de tancar les amunt, fins a arribar al tercer pis. Arribem fadigats: hem pujat dues cents escales i ens trobem a seixanta tres metres d'altura!

Al tercer pis no hi ha cap campana, només forma com

una petita galeria, que el volta; sols pot passar-hi una persona.

Comencem a respirar i a estendre la vista... Podríem veure quaranta pobles, de la muntanya de la Mola i de Prades, fins al mar. Un xicot alt, que aprèn de tocar campanes, ens convida, mostrant-nos una ullera de llarga vista, a mirar els gegants i la gent que es passeja.

Respirem! perquè, oh! perquè... ens sentim tan alts com el mateix campanar! i podem somriure davant la gent menuda que es passeja a la seva ombra!

Guaitem per veure ço què hi ha, a sota, i reparem que el primer que rep la seva ombra, en sortir el sol, és el Centre de Lectura, on toca quasi tot el dia; per això en surten tants savis.

Veiem l'antena de la radiotelegrafia, que es desprèn del campanar, i fa cap a la terrça del Centre, on hi ha l'estació del Radio, que es comunica amb tot el món. A la terrassa del Centre hi ha el simpàtic Bergadà, pintant el campanar. En un recó hi ha tots els senyors de la Radio que deuen esperar-se per sentir el concert de Londres, o París. Segons tenim entès, aquests senyors es proposen que, per Sant Pere, pugui sentir-se la *tronada*, si les campanes dels gegants de Reus, de tot el món, fins a Nauen. I tot això mercès al nostre campanar!

Si fos possible, nosaltres demanàriem que, així com es posen estacions de Nauen per tot arreu, es posessin campanars com el de Reus a tots els pobles. Llavors el nostre tindria més eficàcia, per més vell.

Tot pensant això, tornem a davallar a la seva ombra, potser per sempre més; però contents i satisfets de tenir un campanar com no n'hi ha cap més al món.

FINET.

Al campanar de Reus

(Sonet)

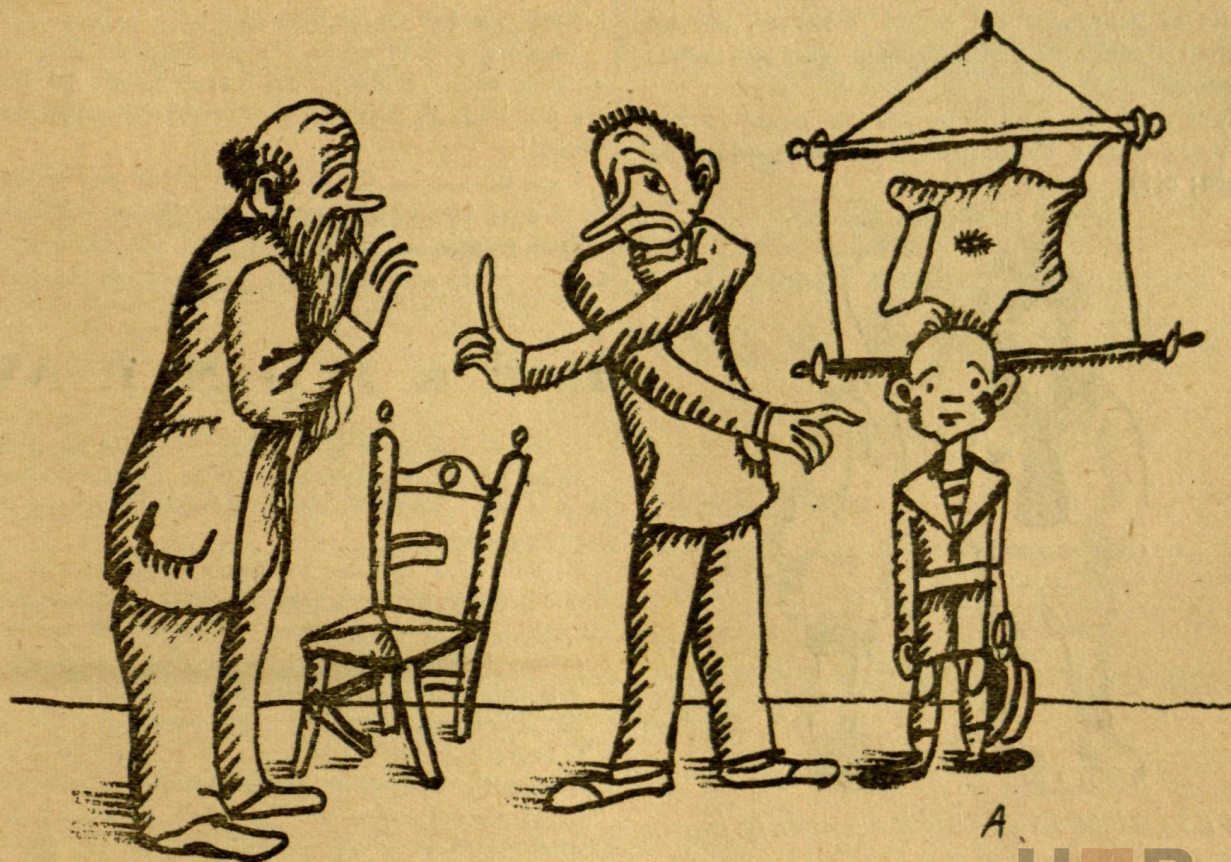
Salve, colós, gegant de nostra terra!
Quan amb sos raigs te pinta el sol ardent,
apars penó daurat, que mai s'atterra,
desafiant serè els embats del vent.

Ets guaita que vigiles mar i serra
i afrontes els perills sempre valent;
si repiques irat en temps de guerra,
al teu crit prest s'aplega nostra gent.

I van dictant tes veus la nostra història,
en jorns de depressió i en jorns de glòria,
que en tot temps per l'espai ressones brau.

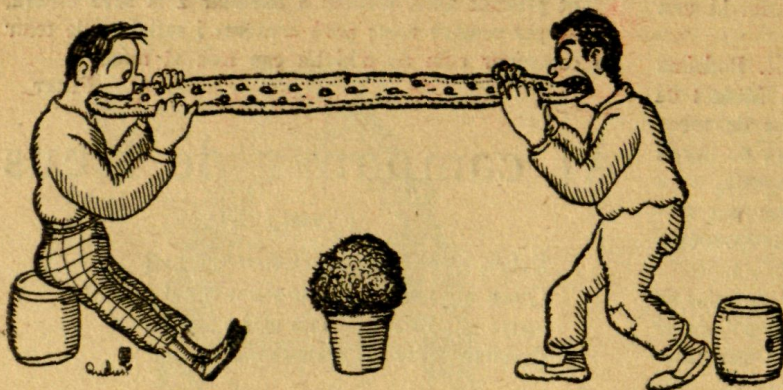
Amb justícia ta fama bé ho pregonarà:
ets l'adalit del Camp de Tarragona
que ens ensignes joïós nostre cel blau.

MIQUEL VENTURA



COSES DEL TEMPS

- I per què li ha donat suspens, al noi?
- Ja veurà; no hi havia cap nota més baixa.



COCA AMB CIRERES

— Ai, xiquets! que en corre, de gana!

SETS I VUITS

El número del dijous, dia 10 de juliol, anirà fet aposta per la diada de Sant Cristòfol, patró de xòfers i d'automòbils.

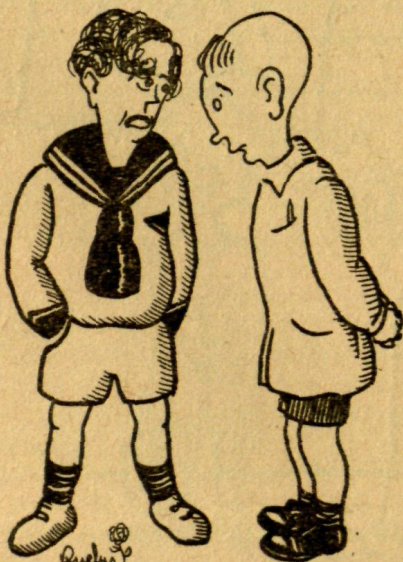
O ara o mai:—Tothom en auto!

Veieu aquell? Traie-vos el barret! No és pas una miloca, va de bo: és l'Enric Moles.

Es el guanyador del premi "Pelfort", per un treball científic de físico-química, que val moltes pessetes.

Ves si en deu valer, que li'n han donat 15.000.

Visca l'Enric Moles! (quin bo dóna cridar un visca: oi?).



I ES CAPAÇ D'ARRIBAR A MINISTRE...

— I tu saps per què de la moneda menuda en diuen calderilla?

— Perquè la fan a calderades.

— Ca, home; perquè la va inventar Calderón de la Barca.

Llegim:—"Crònica de Barcelona: Durante la madrugada última se han cometido en Barcelona ocho robos: uno de 15.000 pesetas; otro de 40.000; otro de 150.000, en una joyería; otro de..."

Vaja: qualsevol estudia!

O també: Barcelona és bona...

Ens havíem oblidat de dir, en el número passat, que els dibuixos dels gegants d'Olot i de Vich, són trets—pel que es refereix a les figures pròpiament dels gegants—d'uns exemplars que posseeix l'intelligent senyor Perayre, un bon amic de la casa.

Senyors: una pregunta.

Podríeu dir-nos en quin temps som? istiu o hivern, primavera o tardor? tantost fa calor, tantost fa fred, i neva, i fa un vent gelat.

Fins el temps va fet un olla.

A on som?

El Teatre Intim ha clos la seva temporada, la brillant temporada de la Sala Míria. Gual, apunteu-vos-en un altre, si és que no sou de Reus (car a Reus diu que no ve d'un punt).

La obra central de la darrera vetllada d'aquest cicle ha estat "Silenci", del mateix Gual; un drama punyent, si, molt punyent; però oh, amics, un silenci!

Fins En Carles Capdevila ha sortit per un dia de la seva obstinada escènica per dir-nos: Silenci!

Que traduït en llenguatge xiroi vol dir mutis: muts... i a la gàbia! (Bé, bé, bé... a la gàbia, no!)

R E S P O N E M

(No tornem els originals)

Caimitu Hill.—Les hauríem de veure. La primera part no la posem. Coneixem aquells individus. Preferim no ficarnos per aquí.

M. Gió.—Ens va molt bé el què vosté ens ofereix. Tenim pressent les seves observacions. I ja teníem pensat que per ara no pot ésser. Es un treball lent que requereix molt de temps.

A la noia de la rosa.—Preferim la seva prosa.

Yo me lo veta mio.—No ha pogut passar.

T. Serret Llinosa. Igual li dic.

Manalet II.—Trasmeti'ns alguna altra cosa, i veurem.

J. T. i ona.—Tampoc no ens acaba de guixar. Ho sentim!

Caimitu Hill.—Ens hem de veure.

J. del V.—Agraïdíssims. El darrer que ens ha tramès no anirà. Però ja ha vist com ens hi hem referit.



BRAGUERS I FAIXES A MIDA - SUSPENSORIS SPORT - MITGES - GENOLLERES - TURMELLERES
ELÀSTIQUES - ESPARDENYES AMB SOLA DE GOMA - **CINTURES PER OPERATS D'HÈRNIA**
TIRANTS I CINTURONTS DE CAUTXÚ - BITLLETES **COTONS - GLASSES - BENES**
PILOTES TENNIS I FUTBOL - ESPONGES - PETAQUES MARCA "LA GERMANA"
PITETS - BABERS - CALÇETES TOT GOMA PER INFANTS - **PILOTES I JOGUINES TOT GOMA**
ARTICLES DE GOMA PER A BARBERS - MITJONS DE CAUTXÚ - GORROS DE BANY - TELES PER LLIT - XUPADORS

PRODUCTES TUSELL, S. A. - RONDA SANT PERE, 12 - BARCELONA

LA
NOVEL·LA
ESTRANGERA

Publicació quinzenal

sota la direcció

d'EN VENTURA GASSOL

Les novel·les dels millors autors estrangers
traduïdes al català

Surt els primers i tercers dimarts
de cada mes

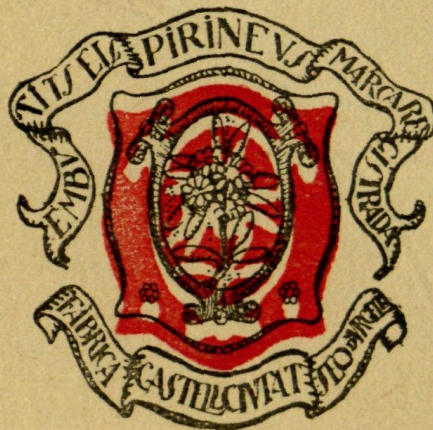
Preu: 50 cènts.

Subscripció semestral, 5 pessetes (Barce-
lona) i 5'25 fora.

Administració:

Rambla Catalunya, 125

Llibreria italiana



TELÉFON { A SEU D'URGELL, NÚM. 124
A BARCELONA, NÚM. 2023-A
A SITGES, NÚM. 1383

Fàbrica de Llonganisses, la millor
de la nostra terra.

Demaneu a tot arreu la marca

"ELS PIRINEUS"

Quíngles i Escaler

Castell Ciutat

(Seu d'Urgell)

GRAN BALNEARI ESPLUGA DE FRANCOLI

Clima excel·lent de repòs a 600 metres s/m. Parcs i boscos creuats per 50 quilòmetres de carretera.

Tocant al Monumental Cenobi de POBLET

HOTEL VILLA ENGRACIA de 1.^{er} ordre obert des del 7 de juny

Cèlebre aigua regeneradora de la FONT DEL FERRO

XALETS 37 que es lloguen des de 170 a 2,500 pessetes al mes.

Hostatge econòmic a la MASIA DE L'AIGUA

ADMINISTRACIÓ: BRUC, 114, PRAL. 2.^a :-: BARCELONA

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

Any II - Núm. ³¹ 30

26 19 de juny 1924

Subscripció:

Trimestre, 3'50

EL BORINOT

SETMANARI D'HUMOR

20 cms.

La correspon. a
l'Administració:

Angels, 22 i 24
BARCELONA



NO N'HI HA CAP COM EL CAMPANAR DE REUS

- Ja; has sentit tocar campanes, i no saps a on.
- Sí; no sé si era a Reus, París, o Londres, o al carrer de Monterols.

UAB
Biblioteca de Comunicació
Biblioteca General